

ΣΑΝΤΟΡ ΖΑΘΜΑΡΙ
Vojago al Kazohinio
Ταξίδι στήν Καζοχινία

Μεταφράζει
δ Μιχάλης Πέτσος

‘Ο δάσκαλος διηγήθηκε πώς τὸ παρελθὸν τῶν Μπεχίνων χωρίζεται σὲ τρεῖς βασικὲς περιόδους.

Πρῶτα εἶταν ἡ πρωτόγονη ἡ ἄγρια ἐποχή· μετά, ἡ μεταβατικὴ ἡ ἡμιάγρια, καὶ ἀκολούθησε ἡ σημερινὴ ἡ τέλεια ἐποχή.

‘Απὸ ἑκατοντάδες χιλιάδες χρόνια, στὴν πρωτόγονη ἡ ἄγρια ἐποχή, οἱ «Μπουτοῦκοι» τυραννοῦσαν, ἔξαπατοῦσαν καὶ λήστευαν τὸ λαό. Ἀπὸ τὸ λαιμὸν τους κρεμόταν μὲ σκοινί, πίσω στὴν ράχη, ἔνα σιδερένιο πέταλο· ὁ λαός, δχι μόνο δὲν τοὺς μισοῦσε, παρὰ τοὺς ἐκτιμοῦσε κιόλας. (στὰ λόγια αὐτά, τὰ παιδιὰ γέλασαν δυνατά).

Τὸ «Μπελκί», τότε, γινόταν ἔτοι, ποὺ οἱ ἄνθρωποι, κάθε φορὰ ποὺ συναπιόντουσαν ἔθαζαν τὸ δάκτυλό τους δ ἔνας στὸ αὐτὸν ἄλλου (τὰ παιδιὰ γελοῦσαν ἀκόμη πιὸ δυνατά), καὶ θεωροῦσαν «Κιπού», νὰ ράθουν κουρέλια πάνω στὰ ὑφάσιμα. (τὰ παιδιὰ πηγαινοέρχονταν ἀπὸ τὰ χαχανητά).

Μά, ἀκολούθησε κάποιος Μπεχίνος, ποὺ λεγόταν Ζὲ-Τσὲ-Τσέ, καὶ διαλαῦσσε, πώς οἱ Μπουτοῦκοι εἶναι ἀγενεῖς Τσαρλατάνοι, πώς τὸ «Κετνί» καὶ τὸ «Κιπού» εἶναι παπατζήλικι καὶ φώνιο, καὶ πώς τὸ οάπιο καθεστῶς τῶν Μπουτοῦκων πρέπει νὰ πέσει. Καὶ ἀπαιτοῦσε τὴν κυριαρχία τοῦ δίκιου.

Οἱ Μπουτοῦκοι τὸν ἔπιασαν καὶ τὸν ἔγδαραν ζωντανό· μὰ δ Ζὲ-τσὲ-τσὲ εἶχε πὰ πολλοὺς ὀπαδούς, καὶ γιὰ πενήντα χρόνια τὸ αἷμα ἔτρεχε· τελικά, οἱ Ζε-τσε-τσετοιστὲς ἔριξαν τοὺς Μπουτοῦκους, κι ἄρπαξαν τὴν κυβέρνηση τῶν Μπεχίνων. Τότε ἀκριβῶς, ἄρχισε ἡ μεταβατικὴ ἡ ἡμιάγρια ἐποχή. ‘Ορως, ἡ εἰρήνη δὲ βάσταξε πολύ, γιατὶ οἱ νέοι κυβερνῆτες, ποὺ λέγονταν «Μπατάκοι», ἄρχισαν τὰ ἴδια· βασάνιζαν καὶ τυραννοῦσαν τὸ λαό, ὅπως οἱ «Μπουτοῦκοι». Τὰ ἄρπαζαν δла, καὶ δὲν ἔδιναν τίποτα στὸ λαό. Ἀπὸ τὶς ζῶντες τους κρεμόταν ἔνα κοιμάτι μολύβι. ‘Ο λαὸς δχι μόνο δὲν τοὺς μισοῦσε, παρὰ τοὺς ἐκτιμοῦσε κιόλας. (τὰ παιδιὰ σ’ αὐτὰ τὰ λόγια ἔθγαλαν τὰ σωθικά τους ἀπ’ τὰ γέλια). Τὸ «Μπελκί», σ’ αὐτὴ τὴν περίοδο, γινόταν ἔτοι, ποὺ οἱ ἄνθρωποι ξύναν τὰ γόνατα δ ἔνας τοῦ ἄλλου, κι ἀν κάποιος ἄλειφε πάνω στὸ ὑφάσιμα πολύχρωμες βρωμιές, αὐτὸ εἶταν «Κιπού». (τὰ παιδιὰ πιὰ κυλιόνταν χάρω).

Santor Szathmari. Γενήθηκε τὸ 1897 στὴν Ούγγαρια. Σπούδασε ἡλεκτρολόγος - μηχανολόγος. Σήμερα διευθύνει ἐργοστάσια στὴν Βουδαπέστη. ‘Εγραψε, κατευθεῖαν στὴν ‘Εσπεράντο, τὸ «Κόσμος τῶν μηχανῶν», καὶ μιὰ συλλογὴ μὲ τριαντατρία διηγήματα. Τὸ 1958 ἐκδόθηκε τὸ «Ταξίδι στὴν Καζοχινία», ποὺ τὸ εἶχε τελειώσει ἀπὸ τὸ 1939. ‘Απὸ τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶναι τὸ ἀπόσπασμα ποὺ μεταφράστηκε ἔδω —ἀπὸ τὴν ‘Εσπεράντο— καὶ εἶναι ἀπὸ τὸ κεφ. II τοῦ δεύτερου μέρους σσ. 199—200, ποὺ ἔχει τίτλο «Ο Γκιούλιθερ ἀνάμεσα στοὺς Μπεχίνους».

Καὶ τότε, ἥρθε ὁ Ζὰ-τοὰ-τοὰ ὁ «Μέγας» ποὺ διαλαλοῦσε πῶς οἱ Μπουτοῦκοι εἶναι Τοαρλατάνοι· γιὰ τὸ «Κετνί» καὶ τὸ «Κιπού», τδλεγε ξεκάθαρα πῶς εἶναι παπατζηλίκι καὶ ψώνιο, κι ἀπαιτοῦσε τὴν κυριαρχία τοῦ δίκιου.

‘Ο Ζὰ-τοὰ-τοὰ μάστηκε ἀπὸ τοὺς «Μπατάκους», τοῦ ξέσκισαν τὴν κοιλιὰ στὰ δυό, καὶ τ’ ἄντερά του τὰ τράβηξαν ἐνῶ ζοῦσε καὶ τὰ ἔριξαν στὰ σκυλιά· τοὺς δπαδούς του τοὺς καθάριοσαν μὲ τὴν πιὸ εὐγενικὴ λύσα. (Σ’ αὐτὰ τὰ λόγια τὰ παιδιὰ ἄρχισαν νὰ κλαῖνε).

Οἱ δπαδοὶ ὅμιως τοῦ Ζὰ-τοὰ-τοὰ ὅλο καὶ πλήθαιναν. Ἀκολούθησε ἔξήντα χρόνια αίματοχοία, πιάστηκαν πολλοὶ «Μπατάκοι». Τοὺς ἔδεναν, τοὺς ἔσπαζαν μονοκοπανιᾶς ὅλα τὰ δόντια, τὶς γλῶσσες τους τὶς τσουρούφλιζαν, καὶ, τέλος, τοὺς περνοῦσαν στὰ σουθλιά, (τὰ παιδιὰ κειροκροτοῦσαν καὶ χαιρόντουσαν).

Τελικά, νίκησαν οἱ Ζὰ-τοὰ-τοατοιστές.

‘Απὸ δῶ ἄρχιζει ἡ σημειρινὴ ἢ τέλεια ἐποχή.

Τώρα, τὴν ἔξουσία τὴν ἔχουν οἱ «Ἐλὰκ - Μπετίκοι».

‘Απὸ τὰ γόνατά τους κρέμονται τὰ ξακουστὰ «Μπλέθο». Μὲ τὴν σοφία τους ἔξασφαλίζουν τὴν κυριαρχία τοῦ δίκιου. Τώρα, καθένας μπορεῖ νὰ πάρει ἀπὸ τὶς κίτρινες πέτρες, κι ἔνα παιδάκι ἀκόμη! (τὰ παιδιὰ πηδώντας ζητώκραυγαζαν).

Μίλησε κι ἄλλο, γιὰ κάποιον Ζοὺ - τσοὺ - τσού, ποὺ σήμερα κάνει φασαρίες ἐνάντια στὴν τάξη καὶ στὴν ἡσυχία. “Εχει τὸ θράσος νὰ δονομάζει τοὺς ἀξιότιμους Μπετίκους φαριοαίους, λωποδύτες· βάζει τὸν κόσμο νὰ ἐπαναστατεῖ ἐνάντια στὸ τέλειο «Κετνί», καὶ στὸ «Κιπού», καὶ ἀπαιτεῖ νὰ γεμίζουνε μὲ καρφιὰ ὅχι τὶς καρέκλες, παρὰ τὰ ντουλάπια, καὶ τὸ «Μπελκὶ» νὰ γίνεται μὲ τὸ τράβηγμα τοῦ αύτοῦ. Ή ἔξουσία, νὰ δοθεῖ στοὺς «Μπιτέκους». “Ολα αὐτά, τὰ κάνει στὸ δνομα τοῦ «δικαίου».

Κι ὅμως, εἶναι όλοφάνερο πῶς τέτοια πράγματα μποροῦν νὰ λένε μόνο θεότρελοι ἄνθρωποι, πού, ἀργὰ ἢ γρήγορα, θὰ βροῦν τὴν κατάλληλη τιμωρία. (τὰ παιδιὰ τὸν οιχάθηκαν, καὶ κουνώντας τὶς γροθιές, γύρευαν νὰ τοῦ κάψουν τὰ μάτια).

